

[Kjeld Olesen.]

for mange lejere, hvoriblandt findes adskillige pensionister og andre med små indtægter. Der foregår for øjeblikket nogle vigtige forhandlinger, og jeg vil kun ved denne lejlighed udtrykke håbet om, at det vil lykkes at nå frem til et tilfredsstillende resultat.

I oversigten over lovforslag mangler økonomisk demokrati.

Det var det vigtigste punkt, vi ikke fik med i augustforliget, men man skal ikke tro, at vi på et tidspunkt, hvor det ene vesteuropæiske land efter det andet forbereder deres ØD, på nogen måde giver op. Vi forbeholder os retten til at mase os videre igennem det netværk af overfladiske og vildledende argumenter, som modstanderne har plantet. At klare den fulde beskæftigelse på lang sigt er nøje forbundet med ØD. At skaffe den fornødne kapital er knyttet til, at de lønmodtagere, der skal medvirke, får en medejendomsret til den fremtidige kapitaltilvækst. Hvor erhvervsliv og borgerlige partier i dag camper imod, skulle man i stedet besinde sig og forberede sig på det krav fra lønmodtagerne, der er uundgåeligt, og som – det garanterer jeg for – en dag vil blive til virkelighed.

Tager vi den nyere politiske historie, kan det siges, at da vi havde større politisk stabilitet end i dag, var problemerne mindre. Nu, hvor problemerne er vokset betydeligt, og hvor nye er dukket op, har vi den største politiske splittelse, man kan mindes. Vi er tolv partigrupper, og det gør det vanskeligt at skabe den nødvendige handlekraft. Det betyder forskellige kombinationer af partier i de forskellige forlig, vi har set. Det betyder også forskellige fortolkningsmuligheder, og meget forståeligt ønsker hvert enkelt parti at markere sig mest muligt. Det gør en langsigtet og en sammenhængende planlægning vanskelig. Jeg hørte forleden hr. Erhard Jakobsen i tv kommentere det vesttyske valg, og så vidt jeg erindrer, udtalte hr. Erhard Jakobsen noget om, at i modsætning til Vesttyskland var forskellene imellem partierne herhjemme ikke store. Jeg synes nu, at der eksisterer en endog meget stor forskel imellem centrum-demokraternes kultursyn og socialdemokratiets. Men det vigtige er, at på trods af ofte markante forskelle er det alligevel lykkedes de partier, der står bag augustforliget, at skræve over afstandene for at løse problemer, som de ydre omstændigheder har tvunget os til at gå i gang med.

Men langt den største afstand findes der til de to store partigrupper til højre i salen. Nærmest i affekt – undskyld mig udtrykket – stod lederen for fremskridtspartiet forleden og udfordrede landets statsminister til at komme ud på åben mark. Der har statsministeren nu altid befundet sig, og det møde, som landets seere overværede forleden, kan vel siges at være det første egentlige skridt til at afsløre, at demagogi ikke i længden kan klare sig over for saglige argumenter. Det viste, at den historisk tidligere prøvede taktik med gentagelser, hvor urigtige påstandene end er, vil komme til kort i det lange løb. Men vi kan forstå, at det for dette parti haster med at komme ind i kredsen.

Utallige gange har fremskridtspartiet opfordret venstre til et samarbejde. Jeg lagde mærke til, at man på venstres landsmøde ikke fandt denne tanke videre sympatisk. På den anden side synes der at mangle, hvad jeg vil betegne som et rimeligt engagement i modstanden mod fremskridtspartiet. Da opfordringerne til samarbejde har været så talrige og så indtrængende, synes jeg, at denne debat er den rigtige lejlighed til, at man fra venstres folkegruppens bekræfter – på en måde, der ikke kan misforstås – landsmødets afstandtagen fra et sådant samarbejde med fremskridtspartiet.

Så vil jeg sige, at i vor hjemlige debat glemmer vi ofte, at der er en verden uden for Danmark. Mens vi debatterer vore, synes vi, meget store problemer, holdes der møde i Verdensbanken. Igen oplever vi en konfrontation imellem den rige og den fattige del af verden. Repræsentanterne for den tredje verden vil give meget for at skifte deres problemer ud med vore. For dem er det problemer som fattigdom og sult, ja, død. I virkeligheden kan man sige, at vor fremtid først og fremmest afhænger af, hvad der sker ude i verden, og derfor er det mere nødvendigt end nogen sinde, at vi fører en aktiv dansk udenrigspolitik. Det gælder et udbygget nordisk samarbejde, det gælder det stadig tættere samarbejde, der foregår inden for EF, og som sagt gælder det ikke mindst en solidarisk holdning over for de befolkninger, der kæmper sig vej frem imod et samfund, som de meget gerne vil sammenligne med vort eget.

Jeg vil til sidst sige, at de opgaver, vi står over for, kræver samarbejde. Ingen skal være i tvivl om, at socialdemokratiet vil yde sit bidrag. De samtaler eller forhandlinger, om man vil, der har været ført om udvalgspladserne, synes jeg er et bevis herfor. Men samarbejde er ikke